

– Vi greier berre å stoppe mobbing og skape eit tryggare miljø dersom alle, både vaksne og ungdom, viser mot og tar ansvar

MARIT HAUGAN GJØSUND, KAY AMUND VARTDAL, SINDRE RØSVIK, FRODE ELIAS SYNNES

Bli med og skap eit varmare samfunn

MOBBING

Dei siste dagane har debatten om korleis vi kan stoppe mobbing i samfunnet vårt verkeleg blitt aktuell. Den hjarteskjerande saka om Odin har vist at mobbing treng kontinuerleg motstand frå foreldre, lærarar, elevar og samfunnet rundt.

MOT jobbar for at ungdom skal bli gjort ansvarlege og bevisste. Vi ser at når ungdom får synleggjort kor enormt stor påvirkningskraft vi alle har på kvarandre, så tek ungdommen det ansvaret som fyl med. På ein MOT-skule blir det sett av tid til å jobbe med slike spørsmål saman med ungdommane, og vi får saman med ungdommane tid til å bygge ein kultur som gjer det både kult og fint å bry seg.

Fredag 21. november arrangerer ein MOT til å glededagen over hele landet. Fleire tusen ungdomar er med på å spreie glede. Torsdagar er MOT-dag i Giske, så denne dagen vil våre lokale Ungdommar Med MOT (UMM) gjere

noko for medelevarane sine på ungdomsskulane. Ved å glede andre med enkle middel kan vi skape eit varmare lokalsamfunn for alle. Det treng ikkje nødvendigvis vere så stort og flott. Du kan t.d. sende ein SMS til nokon du er glad i, ringe nokon du ikkje har snakka med på lenge eller ta ein kopp kaffi med naboen du ikkje ser så ofte.

Og husk: Vi greier berre å stoppe mobbing og skape eit tryggare miljø dersom alle, både vaksne og ungdom, viser mot og tar ansvar.

Kjære alle saman: skap ein fin MOT til å glededag!

«Giske lokalsamfunn med MOT»

MARIT HAUGAN GJØSUND
Informator

KAY AMUND VARTDAL
Informator

SINDRE RØSVIK
Leiar

FRODE ELIAS SYNNES
Koordinator

– MOT jobbar for at ungdom skal bli gjort ansvarlege og bevisste

Sentraliseringsbølgen

SYNSPUNKT

ARNFINN INGJERD
Daglig leder
Maritimt Forum Nordvest

MØREBENKEN

Organisering av samfunnets fellestjenester er krevende i et langstrakt land som Norge. Derfor er det forståelig at effektivisering og rasjonalisering er på dagsorden. Men dette betyr ikke nødvendigvis at sentralisering er den rette vegen å gå for å opprettholde eller forbedre tjenesteneivået til en lavere kostnad.

Uheldig. Sentralisering synes å bli sett på som den mest aktuelle løsningen for mange av vår tids utfordringer. Både innenfor helse, beredskap, politi, høgscole, forskning og virkemiddelapparatet dreier mye av den politiske debatten seg om sentralisering.

For oss i Møre og Romsdal vil en økt sentralisering og flytting av fellestjenester ut av fylket, være et svært uheldig scenario. Byråkratisering, avstand og tidsbruk vil øke, mens lokal kompetanse, nærhet og nettverk vil forvitte.

Utarming. Organiseringen av helsevesenet i regionale foretak blir ofte trukket fram som et uheldig eksempel på sentralisering. Den har trolig vært til hinder for effektiv struktur, pasientflyt og kompetanseoverføring.

Til tross for disse erfaringene synes det som mye av den samme argumentasjonen brukes på

andre felles oppgaver. Vi opplever en generell utarming av statlige kompetansearbeidsplasser. Forsøket fra Direktoratet for Samfunnsikkerhet og Beredskap (DSB) om omorganisering av 110-sentralene, er ett eksempel. Hva som nå skjer med organiseringen av politidistriktene er et annet. I debatten om høyskolestruktur og Innovasjon Norge

MØREBENKEN: Hva gjør dere for å motvirke sentralisering i Møre og Romsdal? FOTO: STAAL WATTØ

– Vi opplever en generell utarming av statlige kompetansearbeidsplasser

sin framtidige organisering, brukes mye av den samme sentraliseringsretorikken.

Sentralisering. Hva som har skjedd innenfor forskningsfeltet, viser også hvor galt det kan gå om ikke noen står opp imot sentraliseringskreftene. I den offentlige finansiering av forskning i Norge går 92 prosent til

Kvifor svartmale ein heidersmann

ISRAEL

Svar til Morten Fjell Rasmussen.

Sunnmørsposten har hatt tradisjon for å bannlyse skuldingar om lygn i lesarinnlegg. Definisjon av lygn: Lygn går føre seg mellom menneske når lygnaren målber noko han eller ho veit, eller burde vite, er usant, med det mål å få nokon til å tru at det er sant.

Men Kjell Furnes greidde å bryte denne tradisjonen ved å vise til MIFF sin artikkel «Benny Morris og Kåre Willoch» publisert 24.08.2009 med oppslaget i VG den 18.08.2008 «Willochs løgner» av Benny Morris (opp-gitt som forfattar) i faksmile. Artikkelen i MIFF 24.08.2009 er

signert Morten Fjell Rasmussen, som dermed formidlar vidare at Kåre Willoch er ein lygnar utan sjølv å stå ansvarleg.

I mitt svar til Kjell Furnes skreiv eg: «Benny Morris verken les eller skriv norsk og spørsmål melder seg: Kven for a BM med samandrag av KW sitt foredrag? Her luktar det manipulering.» Nokon må også ha omsett «Willochs løgner» frå engelsk til norsk. Min fyrste tanke gjeng til MIFF når MFR skriv 24.8.2009: «Tilitsvalgte i MIFF har de siste par årene heldt Morris orientert om korleis Willoch framstiller forskinga hans. Morris har sat svært lite pris på det han har fått lese.» Fekk Willoch tilsendt kopi av dei rapportane MIFF sende

BM? Dersom svaret er nei, korleis kunne KW då få kontrollert at MIFF si framstilling var rett? Den som omsetje BMs artikkel «Willochs løgner» (MIFF tilitsvalgte?) kunne han/ho ha nytta ei anna overskrift enn lygn, til dømes «Willoch gir att mi forskning feil»? Det er opp til «MIFFs tilitsvalgte» å dokumentere at mistanke er ugrunna ved å offentliggjør MIFFs rapportar til BM og BM sin artikkel i original engelsk versjon. Det er bra at MIFF tek livet av Joan Peters eventyrskildring ved å fremje salet av bøkene til BM, sjølv om «spesialutgåve for MIFF» ikkje høyrest bra ut.

Ein treng ikkje lese ei heil bok for å få kjensskap til konsentra-

tet av BM si forskning og kva BM personleg står for. Journalisten Ari Shavit gjorde eit intervju med Benny Morris, prenta i Haaretz den 08.01.2004 under tittelen «Survival of the fittest. An interview with Benny Morris». Intervjuet kan hentast ned frå nettet gratis «<http://www.logos-journal.com/morris.htm>» og tek mindre enn 30 minuttar å lese.

Kvifor legg MIFF og kristen-zionistar ned så mykje arbeid for å få stemple heidersmannen Kåre Willoch som lygnar? Tarjei Solberg si masteroppgåve: «Stort sprang, små steg. Kåre Willoch og Høyres endra syn på Israel-Palestina-konflikten 1965-1990» kan gi svar. (<https://www.duo.uio.no/bitstream/>

– Det vart motteke som eit svik og eit slag i andletet og som aldri sluttar å svi

– For oss i Møre og Romsdal vil en økt sentralisering og flytting av fellestjenester ut av fylket, være et svært uheldig scenario

ARNFINN INGJERD

kan ramme oss hardt

entraliseringen, spør artikkelforfatter. Fra venstre: Else-May Botten, Jenny Klinge, Rigmor Andersen Eide, Elisabeth Røbekk

universitetsbyene. Dette skjer til tross for at 70 prosent av verdiskapningen i landets næringsvirksomheter skjer utenfor de fire storbyregionene. Sentraliseringen er et paradoks når det er konsensus om at fysisk nærhet mellom FoU-miljøer og bedriftene er viktig for innovasjonskraften.

Vårt spørsmål til Mørebenken

er derfor: hva gjør dere for å motvirke sentraliseringen? Eller er det akseptabelt, sett fra deres ståsted, at Møre og Romsdal i større grad blir fjernstyrt utenfra?

Vi imøteser svar – og ser gjerne at vi kan få mulighet til å møte Mørebenken om saka.

NHO MØRE OG ROMSDAL
LO I MØRE OG ROMSDAL
NÆRINGSFORENINGEN I ÅLESUNDSREGIONEN
MOLDE NÆRINGSFORUM
KOM VEKST
MAFOSS
SUNNMØRE REGIONRÅD
ROR (ROMSDAL REGIONRÅD)
ORDFØRER- OG RÅDMANNSKOLLEGIET FOR
NORDMØRE
MARITIMT FORUM NORDVEST

handle/10852/38377/Master_Solberg.pdf?sequence=1). I si tid som handelsminister (1965-1970) var KW saman med resten av partiet Høyre, med unntak for John Lyng, ein stor, men ikkje nasegrus beundrar av Israel. KW forsvarte også israelsk okkupasjon etter krigen i oktober 1973, men han var ikkje medlem av gruppa «Israels Vener» på Stortinget. Endringa frå ein-sidig proisraelsk til balansert syn på Midtausten-konflikten kom gradvis. Norske UNIFIL-styrkar tok med heim ny kunnskap om konflikten. Utanriks- og konstitusjonskomiteen si rundreise i Midtausten i 1977 med vitjing i flyktingleirar, var ei sjokkopp-leving for KW og mange med

han. Etter rundturen sette KW seg grundig inn i Palestina si historie før, under og etter danninga av staten Israel, noko som førde med seg at han fekk augne opp for den blodige uretten som var blitt palestinarane til del. Med KW som ein av dei fremste pådrivarane, vart også Høyre sitt syn på konflikten endra. Palestinarane vart sett på med nye auge, det vil seie som menneske, og ikkje som mindreverdige individ. Det at ein akta og respektert konservativ politikar som Kåre Willoch stod fram og kravde rettferd for alle partar i Midtausten-konflikten, var eit vonbrot for kristenzionistar og Israel. Det vart motteke som eit svik og eit slag i andletet og som

aldri sluttar å svi. Difor er Kjell Furnes og resten av MIFF så opptekne med å svartmale ein heidersmann, spreie påstandar om at ein ærleg person fær med lygn. Det fortel vel det meste om dei som driv med slikt.

Men alle bør bite seg merke i at Willoch aldri har teke til orde for avvikling av staten Israel. Tvert i mot har han gong på gong peika på Israel sin rett til å eksistere innafor trygge grenser, men at det også er ein rett Palestina-rane skal kunne nyte godt av.

ELIAS VÅGNES
Langevåg

Ung kandidat

HØYRE

Dersom forslaget fra nominasjonskomiteen i Ålesund høyre blir vedtatt på selve nominasjonsmøtet, så vil dette være en dristig manøver av partiet. Å lansere en for mange helt ukjent 23-åring som ordfører kandidat krever mot, og er vel i så måte et stykke unna en konservativ tankegang som H er tuftet på. Men, det går jo an å tvile på at dette forslaget blir en virkelighet på nominasjonsmøtet, til det tror jeg nok mange høyrefolk med lengre erfaring og ambisjoner sannsynligvis vil sette foten ned for.

VIKTOR HAUG
Ålesund

Venstres miljøpolitikk

MILJØ

Vi mener at Venstres forslag til budsjett medfører en klimafiendtlig avgiftsøkning.

Det kan medføre store konsekvenser for norske transportbedrifter, kunder, forbrukere og miljøet hvis Venstre får regjeringen med på å øke drivstoffavgiftene med nesten 1 krone.

NLF mener at forslaget om økt avgift på diesel med hele åtte prosent i 2015 kun fremstår som en måte å balansere Venstres budsjettforslag, pent innpakket i miljø og klimaretorikk.

Avgiftsøkning. Vi mener det er underlig at Venstre handler mot bedre viten og at partiet begrunner økningen av dieselaavgiften med miljø- og klimaargumenter. Etter vår mening vil dette virke mot sin hensikt. At dieselaavgiften økes, vil ikke bety økt transport med alternative og mer miljøvennlige transportformer.

Kriminalitet. Hvis avgiften økes frykter NLF at transportkjøperne, i stedet for moderne norsk transport, velger østeuropeisk bunnpristransport. Disse selskapene, som ikke er opptatt av bærekraft, ankommer landet med fulle dieseltanker, ofte flere ganger lovlig mengde. En avgiftsøkning vil derfor automatisk gjøre denne virksomheten enda mer attraktiv med enda større konkurranseskjevhet som resultat.

Vi vet at norske lastebiler for det aller meste er blant de nyeste og mest moderne lavutslippslastebiler, i forhold til mye av det som kommer inn fra øst-europeiske bunnprisselskaper. Vi vet at en konsekvens av avgiftsøkningen også kan bli mer sosial dumping,

ulovlig transport og økt kriminalitet i form av dieseltveri, avgiftsunndragelser og så videre. Vi må presisere at en moderne Euro 6 lastebilmotor slipper ut mindre NOx-gasser enn Toyota Avensis 2014-modell med to liters dieselmotor.

Konkurransvilkår. Venstre vel kjent, gjennom høringer i transportkomiteen på Stortinget, med de utfordringene norsk godstransport står ovenfor.

Det fremstår derfor som underlig at Venstre, som i utgangspunktet er et næringsvennlig parti, fremmer et slikt forslag. Konsekvensen av Venstres jakt på flere avgifts kroner kan derfor fort bli mer forurensing. I tillegg til økt sosial dumping, mer ulovlige transporter og økt kriminalitet. Det kan da umulig være meningen. NLF vil sende et brev til regjeringspartiene, Venstre og KrF, og kreve at forslaget fra Venstre legges bort!

Transportbehov. Transportbehovet i årene fremover vil gå opp. Det skjer uavhengig av ønsketekningen om overføring fra vei til sjø og bane. Flere mennesker har behov for mer transport, både av gods og personer. Det beste politikerne kan gjøre med dette, er å sørge for at transporten skjer med moderne miljøvennlige kjøretøyer, på moderne og gode veier, styrt av transportbedrifter med gode selskaper og kontroll. Forslaget fra Venstre vil dessverre, etter vår oppfatning, gi motsatt effekt.

FINN ANDRE FREDVIG-ERICHSEN
Leder
NLF Møre og Romsdal